

Artikel af Michael Rothenborg
Bragt i Politiken søndag, den 26. april 2015

Forurening: Jernslagge sælges til ulande

Når man producerer stenuld, får man også jernslagge med svovlrester, der blandt andet ender i Indien. Vi ændrer processen, lover Rockwool

Når Rockwool smelter råvarer sammen til stenuld, er der svovl i de jernholdige slagge, der bliver tilbage i ovnene. Og da jernslagge sælges videre til blandt andet stålindustri i udviklingslande, spredes de for alle vinde med syrerregn og andre miljøskadelige påvirkninger til følge.

Det er for ringe, mener miljøkonsulent Morten Harboe-Jepsen, der i flere år har opfordret Rockwool til at ændre praksis.

"Det undrer mig, at en virksomhed, som slår sig op på at være grøn, ikke arbejder mere målrettet på at fjerne svovlen fra jernslagge«, siger han.

Alene i Danmark resulterer produktion af stenuld ifølge Harboe-Jepsen i 8-12.000 tons slagge årligt. Det præcise tal kendes ikke, fordi producenterne hverken redegør for slaggenes omfang eller svovlindhold.

Især indiske lunger må bøde

Jernindholdet i slagge betyder, at de bliver solgt videre og sorteret i en magnetisk fraktion, der typisk ender i tyske eller tyrkiske stålværker eller shippes i containere til Indien og Pakistan.

"Miljøreguleringen i Tyskland sikrer til dels en effektiv røggasrensning, hvilket dog ikke ændrer på, at det er forkert håndtering at brænde svovlholdigt affald af i stålværker. Helt galt er det dog i Tyrkiet, Indien og Pakistan, der kun sjældent har effektiv rensning af røgen", påpeger Morten Harboe-Jepsen.

Han tilføjer, at den trafik også er uheldig for stål kvaliteten, for en del af svovlen bindes til stålet og forringer dets egenskaber. Især på de små familievirksomheder i Indien, hvor de forurenede slagge ofte ender.

Når der er svovl i slaggerne, skal de principielt håndteres som affald. Men så skal der betales afgifter og bortskaffelse, og det kan nemt løbe op i mange hundrede kroner per ton.

"Når slaggerne derimod sælges som skrot til de aktuelle råvarepriser, indbringer især jernet 1.000-1500 kroner per ton til slaggeejeren«, påpeger Morten Harboe-Jepsen.

Han kritiserer derfor Rockwool for ikke at omtale svovlindholdet i slaggerne i sin miljøredegørelse. Rockwool afviser, at der er lovmæssige problemer med at sælge slaggerne til firmaer, som godt vil have fat i jernet.

"Med vores hidtidige produktionsteknologi dannes der jernrester i bunden af smelteovnen«, forklarer Klaus Hovmøller, teknisk direktør i Rockwool.

"Det tømmes regelmæssigt ud, og da jern er en ressource, bestræber vi os på at få det genanvendt i stedet for at sende det til deponi. Der er regler for, hvordan man skal håndtere affald eller sekundære råvarer, som er en mere korrekt betegnelse i denne sammenhæng, og dem følger vi", forklarer Hovmøller.

Han tilføjer, at Rockwool er ved at opføre en ny produktionslinje i Hobro.

"Når den igangsættes omkring 1. september i år, skifter vi til ny produktionsteknologi, der ikke danner jernrester", siger Hovmøller.

Og dermed skulle svovlproblemet også være løst, oplyser Rockwool.